

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦІНА І ЦІНОУТВОРЕННЯ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітня програма – Корпоративні фінанси

Рік навчання – 3, семестр – 6

Форма здобуття вищої освіти – денна

Кількість кредитів ЄКТС – 6

Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Фурса Анатолій Васильович

fursa_61@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Вивчення дисципліни направлене на формування у майбутнього фахівця теоретичних знань та практичних навиків з питань формування цін на продукцію, зокрема розуміння основних засад методики розрахунку цін та аналізу ціноутворюючих чинників, знання законодавчо-правових актів у цій сфері, тощо.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК 3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК 12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни (ПРН)

ПРН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН 4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН 24. Знати і вміти застосовувати методи та інструменти ідентифікації та розв'язання проблем в сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції / лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
6 семестр				
Модуль 1. Теоретичні основи ціноутворення				
Тема 1. Основні теорії ціноутворення	2/2	Знати: основні теорії вартості, поняття ціни, трансформацію категорій «ціна» і «витрати»;	Здача практичних робіт та розв'язання	Практична – 10.

Тема 2. Попит, пропозиція, ринкова рівновага	2/2	функції, види ціни, її складові, сучасний рівень цін на с.-г. продукцію; сутність поняття еластичності попиту; світовий досвід, вітчизняну практику регулювання ціноутворення; законодавчо-нормативні акти щодо ціноутворення в Україні на сучасному етапі. <i>Вміти:</i> здійснювати розрахунки рівноважної ціни, обсягу надлишку та дефіциту на ринку; розрахувати коефіцієнти еластичності та їх інтерпретувати. <i>Аналізувати:</i> інформацію, яка висвітлена на сайтах консалтингових агентств, сайтах прайс-агрегаторів щодо рівня цін; ціноутворюючі чинники, які впливатимуть на ціни.	економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 3. Еластичність попиту і пропозиції	2/2	регулювання ціноутворення; законодавчо-нормативні акти щодо ціноутворення в Україні на сучасному етапі. <i>Вміти:</i> здійснювати розрахунки рівноважної ціни, обсягу надлишку та дефіциту на ринку; розрахувати коефіцієнти еластичності та їх інтерпретувати. <i>Аналізувати:</i> інформацію, яка висвітлена на сайтах консалтингових агентств, сайтах прайс-агрегаторів щодо рівня цін; ціноутворюючі чинники, які впливатимуть на ціни.	економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 4. Види цін та їх класифікація	2/2	регулювання ціноутворення; законодавчо-нормативні акти щодо ціноутворення в Україні на сучасному етапі. <i>Вміти:</i> здійснювати розрахунки рівноважної ціни, обсягу надлишку та дефіциту на ринку; розрахувати коефіцієнти еластичності та їх інтерпретувати. <i>Аналізувати:</i> інформацію, яка висвітлена на сайтах консалтингових агентств, сайтах прайс-агрегаторів щодо рівня цін; ціноутворюючі чинники, які впливатимуть на ціни.	економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 5. Державне регулювання процесів ціноутворення в Україні	2/2	регулювання ціноутворення; законодавчо-нормативні акти щодо ціноутворення в Україні на сучасному етапі. <i>Вміти:</i> здійснювати розрахунки рівноважної ціни, обсягу надлишку та дефіциту на ринку; розрахувати коефіцієнти еластичності та їх інтерпретувати. <i>Аналізувати:</i> інформацію, яка висвітлена на сайтах консалтингових агентств, сайтах прайс-агрегаторів щодо рівня цін; ціноутворюючі чинники, які впливатимуть на ціни.	економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 6. Світовий та вітчизняний досвід регулювання цін на аграрну продукцію та продовольство	4/4	регулювання ціноутворення; законодавчо-нормативні акти щодо ціноутворення в Україні на сучасному етапі. <i>Вміти:</i> здійснювати розрахунки рівноважної ціни, обсягу надлишку та дефіциту на ринку; розрахувати коефіцієнти еластичності та їх інтерпретувати. <i>Аналізувати:</i> інформацію, яка висвітлена на сайтах консалтингових агентств, сайтах прайс-агрегаторів щодо рівня цін; ціноутворюючі чинники, які впливатимуть на ціни.	економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10. Самостійна – 10
Модуль 2. Формування цінової політики підприємства в інформаційній економіці				
Тема 7. Склад та структура ціни. Витрати, прибуток та інші елементи ціни	4/4	<i>Знати:</i> методи формування ціни; взаємозв'язок ціноутворення з інфляцією, паритет (диспаритет) цін; зв'язок ціни із якістю продукції, значення системи цінового моніторингу; особливості ціноутворення за умов цифровізації; порядок здійснення контролю за цінами та відповідальність за порушення у сфері встановлення і застосування цін. <i>Вміти:</i> розраховувати закупівельну, оптову, роздрібну ціну, ціни «франко...».	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 8. Основні методи ціноутворення	2/2	<i>Аналізувати:</i> структуру роздрібно-ціни, структуру витрат; біржові котирування для прийняття господарських рішень. <i>Розрізняти:</i> різні методи ціноутворення; різні стратегії ціноутворення та їх ціль; <i>Застосовувати:</i> набуті знання для розрахунку цін та їх структури, запобігання порушень у сфері ціноутворення.	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 9. Стратегії ціноутворення	2/2	<i>Знати:</i> методи формування ціни; взаємозв'язок ціноутворення з інфляцією, паритет (диспаритет) цін; зв'язок ціни із якістю продукції, значення системи цінового моніторингу; особливості ціноутворення за умов цифровізації; порядок здійснення контролю за цінами та відповідальність за порушення у сфері встановлення і застосування цін. <i>Вміти:</i> розраховувати закупівельну, оптову, роздрібну ціну, ціни «франко...».	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 10. Ціноутворення і проблеми еквівалентності обміну в АПК	2/2	<i>Аналізувати:</i> структуру роздрібно-ціни, структуру витрат; біржові котирування для прийняття господарських рішень. <i>Розрізняти:</i> різні методи ціноутворення; різні стратегії ціноутворення та їх ціль; <i>Застосовувати:</i> набуті знання для розрахунку цін та їх структури, запобігання порушень у сфері ціноутворення.	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 11. Світові ціни. ІНКОТЕРМС	2/2	<i>Знати:</i> методи формування ціни; взаємозв'язок ціноутворення з інфляцією, паритет (диспаритет) цін; зв'язок ціни із якістю продукції, значення системи цінового моніторингу; особливості ціноутворення за умов цифровізації; порядок здійснення контролю за цінами та відповідальність за порушення у сфері встановлення і застосування цін. <i>Вміти:</i> розраховувати закупівельну, оптову, роздрібну ціну, ціни «франко...».	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 12. Основи біржового ціноутворення	2/2	<i>Аналізувати:</i> структуру роздрібно-ціни, структуру витрат; біржові котирування для прийняття господарських рішень. <i>Розрізняти:</i> різні методи ціноутворення; різні стратегії ціноутворення та їх ціль; <i>Застосовувати:</i> набуті знання для розрахунку цін та їх структури, запобігання порушень у сфері ціноутворення.	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Тема 13. Особливості ціноутворення за умов цифровізації	2/2	<i>Знати:</i> методи формування ціни; взаємозв'язок ціноутворення з інфляцією, паритет (диспаритет) цін; зв'язок ціни із якістю продукції, значення системи цінового моніторингу; особливості ціноутворення за умов цифровізації; порядок здійснення контролю за цінами та відповідальність за порушення у сфері встановлення і застосування цін. <i>Вміти:</i> розраховувати закупівельну, оптову, роздрібну ціну, ціни «франко...».	Задача практичних робіт та розв'язання економетричних задач, написання тестів, модульних контрольних робіт через навчальний портал Elearn. Усні відповіді під час бліц опитувань на практичних аудиторних заняттях, тощо	Практична – 10.
Всього за 6 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Панкратова Л.Л. Курс лекцій з дисципліни «Ціна і ціноутворення», для ОС «Бакалавр», напрям підготовки: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ : НУБіП України, 2021. 74 с.
2. Шпичак О.М., Стасіневич С.А., Боднар О.В. Ціна і ціноутворення на агропродовольчу продукцію : навч. посіб. Київ. ННЦ ІАЕ, 2019. 238 с.
3. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення : навч. посіб. Київ : Кондор, 2015. 214 с.
4. Гуда Н. Е. Економічна суть ціни та ціноутворення в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 106-110.
5. Кулага Е. Правові аспекти державного регулювання ціноутворення в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. С. 158-162.
6. Ільчук М. М., Панкратова Л. Л. Розвиток торгівлі та проблеми в ланцюгах товаропостачання продовольства в Україні. *Економіка АПК*. № 8. 2020. С. 22-28. URL: <http://www.eapk.org.ua/contents/2020/08/22>
7. Наторіна А. О. Ландшафт традиційного ритейлу в умовах цифровізації. *Економічний форум*. 2018. № 3. С. 130-133.
8. Панкратова Л. Л., Грабіна С. М. Цінові позиції української пшениці на світовому ринку. *Біоекономіка і аграрний бізнес*. Том 11 (4). 2020. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/15242>
9. Панкратова Л. Л. Структурні особливості формування цін на молоко в продовольчому ланцюгу. *Економіка і прогнозування*. 2018. № 3. С. 116-123.
10. Панкратова Л. Л. Витрати на виробництво молока як чинник його конкурентоспроможності. *Економіка АПК*. 2019. № 8. С. 46-52.
11. Подлевська О. М. Принципи ціноутворення в електронній комерції. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2019. № 1 (65). С. 311-317.
12. Dibrova A., Pankratova L., Cheban I. Simulation of agricultural policy scenarios using the AGMEMOD model. *CEUR Workshop Proceedings*, 2020, Vol-2732, p. 471-486. URL: <http://ceurws.org/Vol-2732/20200471.pdf>
13. Kvasha, S., Pankratova, L., Koval, V., & Tamošiūnienė, R. Illicit Financial Flows in Export Operations with Agricultural Products. *Intellectual Economics*, 2019, 13(2), 195-209. URL: <https://ojs.mruni.eu/ojs/intellectual-economics/article/view/530>
14. Pankratova, L., Paientko, T., Lysenko, Y. Using Trading System Consolidated Models in Stock Exchange Price Forecasting. *Communications in Computer and Information Science*, 2020, 1175 CCIS, C. 364-391. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-394592_17
15. Pankratova L., Paientko T., Lysenko Y. Forecasting Prices on the Stock Exchange Using a Trading System. *CEUR Workshop Proceedings*, 2019. Vol-2393, p. 332-346. URL: http://ceurws.org/Vol-2393/paper_292.pdf
16. Reznik N., Pankratova L. High-Frequency Trade as a component of Algorithmic Trading: market consequences. *CEUR Workshop Proceedings*, 2018. Vol-2104, p.73-83. URL: http://ceurws.org/Vol-2104/paper_174.pdf
17. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
18. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
19. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
20. Міністерство аграрної політики і продовольства. URL: www.minagro.gov.ua
21. Газета «Урядовий кур'єр». URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/>
22. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
23. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
24. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <http://www.fao.org/home/en/>
25. Українська біржа. URL: www.ux.ua
26. CME-group. URL: www.cmegroup.com
27. Аграрна біржа. URL: www.agrex.gov.ua
28. УкрАгроКонсалт. URL: <http://www.ukragroconsult.com>